

ΑΗΔΟΝΙ

Σάββατο, 10 Σεπτεμβρίου 2011

4:29 μμ

ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ

—«Κῶστα ἡ μάνα σου καταράει βαρειὰ κατάρρα λέει,
«Πό' πίντρεψες τὴν Ἀρετὴ πολὺ μακρὰ 'ς τὰ ξένα»,
Κι' ὁ Κῶστας ὅπου τ' ἄκουσε 'ς τὸν Θιὸν περικαλιέται
Βάνει τὸ σάβαν' ἄλογο καὶ τὸ σεντοῦκι σελλα,
Κι' ἀμέσως ἐκαβάλλικε καὶ 'πάει νὰ τὴν φέρη.
Τὴν στράταν ὅπο' 'πήγαينه 'ς τὸν Θιὸν περικαλιέται.
«—Θέ μου νὰ 'βρω τὴν Ἀρετὴ 'ς τὴ βρύσι νὰ γιομίζη».
Κατὰ 'πο' περικαλιότανεν ἐπῆγε καὶ τὴν ἡύρε,
Κι' ἀπὸ μακρὰ τὴν γαιρετάει κι' ἀπὸ κοντὰ τῆς λέει.
—«Γειά σου χαρά σου Ἀρετὴ!»—«Καλῶς τονε τὸν Κῶστα,
«Κῶστα μ' ἂν ἦρθες γιὰ καλὸ νὰ πάω γιὰ ν' ἀλλάξω,
«Εἰ δὲ καὶ ἦρθες γιὰ κακό, νὰ 'πᾶμε κατὰ που εἶμαι».
«Ἄϊντε νὰ 'πᾶμ', Ἀρέτω μου, νὰ 'πᾶμε κατὰ που εἶσαι».
'Σ τὴ στράταν ὅπ' ἐπάγαინαν 'ς τὴ στράταν 'που παγαίνουν,
Πουλάκι εἰδιάη κ' ἔκατσε 'ς τ' ἄλόγου τὰ καπούλια,
Δὲν ἐκιλάϊδε 'σάν πουλι μὴδὲ 'σάν χιλιδόνι,
Παρὰ 'κιλάϊδε κ' ἔλεγεν ἀνθρώπινη λαλίτσα.
—«Δὲν εἶναι κρῖμα κι' ἄδικο παρᾶξενο μεγάλο,
«Νὰ περβατοῦν οἱ ζωντανοὶ μὲ τοὺς ἀποθαμμένους ;»
—«Κῶστα, τί λέει τὸ πουλί, Κῶστα, τί λέει τ' ἀηδόνι ;»
—«Πουλάκ' εἶναι κι' ἄς κιλαϊδῆ, πουλάκ' εἶναι κι' ἄς λέη.

Μὲ τὸν μεγαλείτερόν σου φάγε καὶ πιέ, καὶ σήκω νηστικός.
 Ὁμοία τῆ, 1200.
 Ἀηδῶν μὴ εἰς μῶλον καλέση ἄετόν.

<http://books.google.gr/books?id=IhQ-AAAACAAJ&dq=%CE%99%CE%BA%CE%AD%CF%84%CE%B9%CE%B4%CE%B5%CF%82%20%CE%91%CE%B9%CF%83%CF%87%CF%8D%CE%BB%CE%BF%CF%82&hl=el&pg=PA77#v=onepage&q&f=false>

Αηδονήσιν δόμοισιν

9098.59

Ὅσο νὰ σκάσ' ὁ αὐγερινός, νὰ πάη ἡ πούλια γιῶμα,
 Νὰ πᾶν τ' ἀηδόνια σταῖς φωλιαῖς, νὰ πᾶν νὰ κοιμηθῶνε,
 10 Θὰ μάσω γὼ τ' ἀσκέρι μου, νὰ πάω νὰ τὸ μετρήσω,
 Για νὰ διῶ ποιὸς μου χάθηκε, νὰ διῶ τὸ ποιὸς μου πάει.“ —
 Ὁ Μῆτρος ἐλαβῶθηκε κι' ὁ Δρόσος Ζαπαντιώτης.

ἈΗΔΟΝΙΟΝ, Ἀηδώνι, Σ. Ἐπέρασαν ἤδη χίλια ἑπτακόσια σχεδὸν ἔτη ἀφοῦ οἱ Ἕλληνες συγγραφεῖς ἐμεταχειρίζοντο τὸ ὑποκοριστικὸν τοῦτο εἰς σημασίαν τοῦ πρωτοτύπου. Ἀηδῶν (rossignol), ἐπειδὴ ὁ περὶ τὰ τέλη τῆς πρώτης ἀπὸ Χριστοῦ ἑκατοντάετηρίδος ἀκμάσας Δίων ὁ Χρυσόσομος Λόγ. Ικνι, σελ. 607) εἶπεν Ἀηδόνιον ἀντὶ τοῦ Ἀηδῶν.

Screen clipping taken: 21/11/2011 3:56 μμ

352.1.18

αηδόνι ἢ αἰδόνι;

Ἡ λέξη προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀρχαιοελληνικὴ ἀηδών, γενικὴ ἀηδόνος. Σύμφωνα με τοὺς κανόνες τῆς νεοελληνικῆς ὀρθογραφίας (σχολικὴ γραμματικὴ) ὅσες λέξεις κατάγονται ἀπὸ τὰ ἀρχαῖα ἐλληνικά διατηροῦν τὴ γραφὴ τους.

1138.15

30.66. Ἀν δεις αηδόνι πωσ κελαηδεῖ, θρήνο καὶ συμφορὰ δηλώνει.

4i Οὐδ' ὅσον αηδόνες υπονοῖ :ἐπὶ τῶν ἀγρυπνοῦντων. Δῆλη γὰρ οὐσα ἡ ἀηδῶν ἀγρυπνεῖ